

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Kraków dnia 25 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Wojciech Żukowski

Protokolant: starszy protokolant Marzena Stępkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 maja 2016 r. w Krakowie

sprawy z powództwa J. D. i T. G.

przeciwko T. G.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy – ugodę sądową z dnia 6 marca 2012 r. zawartą przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie do sygn. akt I Ns 1247/07/P, zaopatrzoną w klauzulę wykonalności z dnia 21 sierpnia 2012 r. – w części dotyczącej odsetek za opóźnienie w zapłacie kwoty 330.000 zł. objętej pkt III ugody za okres od dnia 1 maja 2012 r. do dnia 2 sierpnia 2013 r.,

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

III. koszty postępowania wzajemnie pomiędzy stronami znosi,

IV. nakazuje ściągnąć od pozwanego T. G. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 2697 zł. 41 gr. (słownie: dwa tysiące sześćset dziewięćdziesiąt siedem złotych czterdzieści jeden groszy) tytułem części opłaty od pozwu, od której powodowie zostali zwolnieni.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 26 maja 2015 r. powodowie T. G. i J. D. wnieśli przeciwko pozwanemu T. G. o pozbawienie w części wykonalności tytułu wykonawczego, który stanowi ugoda sądowa z dnia 6 marca 2012 r., zawarta w sprawie sygn. akt I Ns 1247/07/P zaopatrzona w klauzulę wykonalności z dnia 21.08.2012 r., w części dotyczącej odsetek za opóźnienie należnych od dnia 30 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty, tj. w kwocie 108 181,39 zł wyliczonej na dzień zapłaty tj. 03 czerwca 2015 r.

Powodowie wnieśli również o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Na uzasadnienie pozwu wskazali, że w dniu 06 marca 2012 r. przed Sądem Rejonowym dla Krakowa - Podgórze w Krakowie w postępowaniu o podział majątku dorobkowego ich rodziców E. D. i pozwanego T. G., sygn. akt I Ns 1247/07/P została zawarta ugoda sądowa na mocy której powodowie zostali zobowiązani do zapłaty pozwanemu kwoty 330 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi na wypadek opóźnienia w zapłacie tytułem spłaty udziałów w przekazanym im majątku. Termin zapłaty tej kwoty został wyznaczony na 30 kwietnia 2012 r.

Powodowie podali, iż na mocy w/w tytułu wykonawczego Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie A. D. prowadzi przeciwko nim postępowanie egzekucyjne, sygn. akt KM 2483/13, a egzekucja została skierowana do ich wynagrodzeń za pracę, kont bankowych oraz lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w K., gdzie

termin licytacji nieruchomości wyznaczono na 19 czerwca 2015 r. Postanowieniem z dnia 14 stycznia 2014 r. Komornik sądowy rozszerzył egzekucję o należności z tytułu odsetek ustawowych. Po dokonaniu przez powodów częściowej spłaty w dniu 31 marca 2014 r. w kwocie 141 000 zł, dług na dzień 26 maja 2015 r. wynosi 338 975,89 zł do czego należy doliczyć odsetki w wysokości 43,67 zł dziennie, co na dzień zapłaty daje kwotę 339 326,57 zł.

Powodowie podnieśli, iż kwestionują zasadność prowadzonej przeciwko nim egzekucji w zakresie odsetek liczonych za okres od dnia 20 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty. Pozwany po zawarciu ugody z dnia 06 marca 2012 r. utrudniał powodom spełnienie świadczenia, a działał celem naliczenia wysokich odsetek za zwłokę w zapłacie. Powodowie już w lutym 2012 r. starali się o uzyskanie kredytu bankowego na zapłatę pozwanemu kwoty zasądzonej w ugodzie i otrzymali promesę otrzymania takiego kredytu. Warunkiem banku było przelanie tej kwoty wyłącznie na rachunek wierzyciela, jednak ani w ugodzie z dnia 06.03.2012 r., ani w innych pismach numer tego rachunku nie został podany. Powodowie wielokrotnie wzywali pozwanego do podania numeru rachunku, jednak T. G. odmawiał. Nie wyraził również zgody na złożenie kwoty do depozytu sądowego. Promesa powodów utraciła ważność i nie otrzymali obiecane go kredytu z uwagi na brak numeru rachunku. Pozwany podał powodom numer rachunku bankowego po wielu miesiącach - dopiero w dniu 4 września 2013 r., lecz jednocześnie skierował ugodę do postępowania egzekucyjnego. Powodowie, którzy starali się o nowy kredyt lecz nie uzyskali go, gdyż bank po otrzymaniu informacji o wszczęciu egzekucji z nieruchomości do sprawy sygn. KM 2483/13 odmówił kredytu.

Powodowie podkreślili, że zobowiązanie wynikające z ugody sądowej w sprawie I Ns 1247/07/P nie zostało przez nich spełnione z wyłącznej winy pozwanego, który pozostawał w zwłoce nie chcąc przyjąć od nich pieniędzy z depozytu sądowego oraz celowo odmawiając podania numeru rachunku bankowego i opóźniając spłatę oraz uzyskanie kredytu przez synów. Zachowanie pozwanego było zatem sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i stanowiło nadużycie prawa, a zobowiązanie w zakresie odsetek nie powinno być egzekwowane stosownie do art. 840 § 1 ust. 2 k.p.c. Pozwany dążył do uniemożliwienia wykonania zawartej z powodami ugody, a racjonalnie powinien być zainteresowany jak najszybszą spłatą tej kwoty przez powodów, tymczasem z uwagi na konflikt rodzinny i chęć zemsty na powodach utrudniał wykonanie ugody. Zatem tytuł wykonawczy w zaskarżonej części powinien zostać pozbawiony wykonalności.

W złożonej w dniu 02 lipca 2015 r. odpowiedzi na pozew pozwany T. G. wniósł o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie odpowiedzi na pozew podał, że jego celem było doprowadzenie do wykonania w całości ugody z dnia 06 marca 2012 r., nie zaś złośliwe utrudnianie powodom spłaty należności wobec pozwanego. Powodowie mieli na jej podstawie oprócz spłaty dokonać przejęcia obciążeń dotyczących lokalu przy ul. (...) wraz z zadłużeniem hipotecznym oraz przejęcia zobowiązań kredytowych dotyczących mieszkania przy ul. (...), jak również wydać zabytkową szafę. Pozwany początkowo nie chciał udostępnić swojego numeru rachunku bankowego, lecz jego intencją było zapewnienie otrzymania od powodów nie tylko kwoty 330 000 zł, ale spowodowanie, aby powodowie uzyskali środki pieniężne niezbędne do realizacji pkt V ugody dotyczącego przejęcia obciążeń i zaległości.

Pozwany wskazał, że w jego ocenie złożenie apelacji od postanowienia z dnia 17 maja 2012 r., sygn. akt I Ns 689/12 dotyczącego możliwości złożenia kwoty 330 000 zł do depozytu sądowego nie miało znaczenia, gdyż mimo zaskarżenia orzeczenia, złożenie depozytu było możliwe i powodowie z tego nie skorzystali. Zakwestionował również ważność przedłożonej promesy uzyskania kredytu z dnia 10.04.2012 r. Wskazał, iż Sąd nadał klauzulę wykonalności w zakresie pkt III ugody na wniosek pozwanego w dniu 21 sierpnia 2012 r., a wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego został złożony przez niego dopiero w dniu 23 października 2013 r.

Pozwany podniósł, iż powodom nie przysługuje zarzut nadużycia prawa podmiotowego, gdyż sami nie respektowali zapisów przedmiotowej ugody. Powodowie odkładali rozmowy z bankiem na temat kredytu potrzebnego do spłaty zobowiązań kredytowych dotyczących mieszkania przy ul. (...) oraz rozmowy z dalszymi wierzycielami. Pozwany miał zatem uzasadnioną obawę czy powodowie kiedykolwiek po zaciągnięciu kredytu na spłatę kwoty 330 000 zł będą

dysponowali środkami na wykonanie pkt V ugody. Powodowie do chwili obecnej, mimo wielokrotnych wezwań nie wydali pozwanemu zabytkowej szafy, której dotyczył pkt IV ugody, jak również nie przejęli zobowiązań z pkt V akapit drugi ugody, zaś próba ugodowa z lipca 2013 r. z wniosku pozwanego nie doszła do skutku.

W piśmie z dnia 10 listopada 2015 r. powodowie zmienili żądanie pozwu w ten sposób, że wniesli o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – ugody z dnia 6 marca 2012 r. zawartej przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie do sygn. akt I Ns 1247/07/P zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 21 sierpnia 2012 r. – w części, tj. w zakresie odsetek za opóźnienie w zapłacie kwoty 330.000 zł. objętej pkt III ugody w wysokości 108.181,39 zł.

Bezspornym między stronami było, iż:

Z wniosku pozwanego T. G. toczyło się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie przy uczestnictwie powoda T. G., powoda J. D. i E. D. postępowanie o podział majątku wspólnego - małżeńskiego E. D. i T. G., sygn. akt I Nc 1247/07/P.

Na mocy zawartej w dniu 06 marca 2012 r. przed Sądem Rejonowym dla Krakowa - Podgórze w Krakowie, Wydział I Cywilny ugody strony zgodnie postanowiły, m.in. iż w wyniku podziału majątku dorobkowego oraz zniesienia współwłasności :

II. a) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu spółdzielczego wraz z wyposażeniem, szczegółowo opisane w punkcie Ib/ ugody przypadło na współwłasność uczestników J. D. oraz T. G.;

b) własność nieruchomości opisanej w punkcie I a/ ugody wraz z udziałami w częściach wspólnych budynku i gruntu oraz wyposażeniem, przypadły w miejsce dotychczasowych współwłaścicieli na współwłasność po 1/2 części na rzecz J. D. oraz T. G.;

c) własność samochodu osobowego marki S. (...) kat kombi, rok produkcji 2002, nr rejestracyjny (...), o którym mowa w punkcie I c/ ugody przypadł na współwłasność po 1/2 części na rzecz J. D., T. G. i E. D., oraz T. G.;

d) własność zabytkowej drewnianej szafy liczącej około 100 lat, o której mowa w I d/ ugody przyznano na wyłączną własność wnioskodawcy T. G.;

III. tytułem spłaty udziałów wnioskodawcy T. G. uczestnicy T. G. i J. D. zobowiązali się solidarnie zapłacić na rzecz wnioskodawcy T. G. kwotę 330.000 złotych w terminie do 30 kwietnia 2012 r. wraz z odsetkami ustawowymi na wypadek opóźnienia w zapłacie.

IV. wnioskodawca T. G. zobowiązał się w dniu następującym po dniu otrzymania spłaty udziału, o której mowa w punkcie III ugody wydać solidarnie do rąk T. G. i J. D. lokal mieszkalny przy ul. (...) opisany w punkcie I a/ wraz z całym aktualnym wyposażeniem tegoż lokalu oraz przekazać - przenieść z tą datą wszelkie prawa przysługujące T. G. z tytułu umów najmu, których przedmiotem jest ten lokal.

V. wszelkie obciążenia dotyczące lokalu przy ul. (...) wraz z zadłużeniem hipotecznym (umowna hipoteka kaucyjna) z obowiązkiem spłaty całości kapitału kredytu jednorazowo, po uzgodnieniu z bankiem warunków tej spłaty - według stanu na dzień 16.02.2012 jest to kwota 19 263,33 CHF oraz zobowiązania kredytowe dotyczące mieszkania przy ul. (...) i zaległości płatnicze (czynszowe, w opłatach eksploatacyjnych, w opłatach za media, w spłacie rat kredytu) i wierzytelności dotyczące mieszkania przy ul. (...), w tym obciążające T. G., obciążenia komornicze z chwilą podpisania niniejszej ugody przejęli na siebie solidarnie T. G. i J. D., którzy tym samym zwolnili wnioskodawcę T. G. z obowiązku zapłaty tychże należności;

VI. szafę, o której mowa w punkcie I d/ ugody uczestnicy E. D., T. G. i J. D., zobowiązali się wydać solidarnie wnioskodawcy T. G. lub osobie przez niego upoważnionej w dniu w którym nastąpi wydanie przez T. G. nieruchomości lokalowej przy ul. (...) - zgodnie z punktem IV ugody;

Zgodnie z pkt VII ugody strony z chwilą wypełnienia jej warunków ugody zrzekają, się względem siebie wszelkich wzajemnych roszczeń z tytułu podziału majątku dorobkowego oraz z tytułu zniesienia współwłasności będących przedmiotem postępowania pod sygn. akt. I Ns 1247/07/P i oświadczają, że niniejsza ugoda wyczerpuje wszelkie wzajemne roszczenia stron z tytułu podziału majątku dorobkowego oraz z tytułu zniesienia współwłasności. Koszty postępowania między stronami zostały wzajemnie zniesione.

Postępowanie I Ns 1247/07/P postanowieniem z dnia 06 marca 2012 r. zostało umorzone. Ugodzie i postanowieniu o umorzeniu postępowania została nadana klauzula prawomocności w dniu 14 marca 2012 r.

Ponadto Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany e-mailem z dnia 27 marca 2012 r. wezwał T. G. do zwrotu kwoty 1186,25 zł która została zajęta przez Komornika sądowego z pensji pozwanego na poczet zaległości wobec Spółdzielni Mieszkaniowej (...), stosownie do postanowień ugody z dnia 06.03.2012 r. o przejęciu zobowiązań pozwanego przez powodów. Kolejne wezwanie o zapłatę m.in. kwot za media skierował e-mailem z dnia 11.04.2012 r.

dowód: wiadomość e-mail z dnia 27.03.2012 r. – k. 81, z dnia 11.04.2012 r. – k. 80

Powodowie w toku postępowania I Ns 1247/07/P oraz przy zawarciu w nim ugody z pozwanym nie posiadali środków finansowych, aby zapłacić T. G. kwotę 330 000 zł, wobec czego w trakcie postępowania I Ns 1247/07/P – jesienią 2011 r. wystąpili do banku o udzielenie im potrzebnego kredytu gotówkowego. Pozwany w chwili zawierania ugody wiedział o tych okolicznościach.

W dniu 10 kwietnia 2012 r. powodowie otrzymali decyzję kredytu hipotecznego nr (...) na mocy której otrzymali promesę otrzymania kredytu m.in. w kwocie 330 000 zł na spłatę, która miała nastąpić na rachunek wierzyciela kredytobiorców. Zabezpieczenie spłaty kredytu miał stanowić lokal mieszkalny przy ul. (...). Dla banku konieczne było przedstawienie oświadczenia z podpisem notarialnie poświadczonym T. G. wskazującego numer rachunku do wpłaty oraz kwotę wyczerpującą wszystkie roszczenia z tytułu ugody.

dowód: decyzja kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 10.04.2012 r. – k. 33-38, zeznania świadka E. D. – k. 124v-125, przesłuchanie powoda T. G. – k. 131v-132, przesłuchanie powoda J. D. – k. 132-132v, przesłuchanie pozwanego T. G. – k. 132v-133

E-mailem z dnia 18 kwietnia 2012 r. powodowie wezwali pozwanego do złożenia oświadczenia potwierdzonego notarialnie w którego treści wskaże on numer rachunku bankowego na który powodowie mają wpłacić kwotę wynikająca z ugody z dnia 06.03.2012 r., co konieczne jest do złożenia w banku. Podkreślili, iż w pkt V ugody ustalono, iż T. G. i J. G. mają przejąć solidarnie zobowiązania kredytowe i wierzytelności T. G., jednak z ugody nie wynikała konieczność i termin ich spłaty, a jedynie przejęcia, a tym bardziej spłaty przed wskazaniem rachunku bankowego przez pozwanego. Ponowne wezwanie nastąpiło pismem skierowanym do pozwanego w dniu 21 kwietnia 2012 r. Powodowie jeszcze kilkakrotnie wzywali pozwanego o podanie numeru rachunku e-mailami i telefonicznie.

Pozwany odmawiał wskazania numeru rachunku na który mógłby zostać wpłacony kredyt, ponieważ wiedział że powodowie dostaną go w kwocie 330 000 zł, a zatem nie był pewien kiedy otrzymają dalsze środki na uregulowanie innych zobowiązań z ugody i kiedy zostanie ona w całości wykonana. Pozwany posiadał wówczas rachunek bankowy.

dowód: wiadomość e-mail z dnia 18.04.2012 r. – k. 38-29, pismo z dnia 19.04.2012 r. wraz z dowodem nadania – k. 40-42, przesłuchanie powoda T. G. – k. 131v-132, przesłuchanie pozwanego T. G. – k. 132v-133

Pozwany jeszcze przed zawarciem ugody miał świadomość, że powodowie nie posiadają środków finansowych na spłatę kwoty 330 000 zł i muszą uzyskać te środki z kredytu hipotecznego. Wyraził zgodę na oględziny lokalu mieszkalnego stanowiącego zabezpieczenie hipoteczne kredytu przez przedstawicieli banku. Podczas rozmów z

jednym z nich – doradcą Ł. J. odmawiał podania swojego rachunku bankowego na który miała zostać przelana kwota kredytu.

dowód: zeznania świadka E. D. – k. 124v-125, zeznania świadka Ł. J. - k. 125-125v, przesłuchanie powoda T. G. – k. 131v-132, przesłuchanie powoda T. G. – k. 131v-132, przesłuchanie powoda J. D. – k. 132-132v, przesłuchanie pozwanego T. G. – k. 132v-133

W dniu 24 kwietnia 2012 r. (data prezentaty) powodowie złożyli do Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie wniosek o zezwolenie na złożenie do depozytu sądowego kwoty 330 000 zł z mocy ugody z dnia 06.03.2012 r.

Postanowieniem z dnia 17 maja 2012 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa – Podgórze w Krakowie, Wydział I Cywilny, sygn. akt I Ns 689/12/P zezwolił J. D. oraz T. G. na solidarne złożenie do depozytu sądowego kwoty 330 000 zł tytułem wykonania pkt III ugody zawartej przed Sądem Rejonowym dla Krakowa Podgórze w Krakowie w dniu 06 marca 2012 r., sygn. akt I Ns 1247/07/P, przy czym wpłata mogła zostać dokonana albo przez wnioskodawców albo – ich imieniem - przez (...) Bank S.A. w W., z zastrzeżeniem, iż przedmiot depozytu mógł zostać wydany uprawnionemu tj. T. G..

Od powyższego orzeczenia T. G. złożył apelację, bo nie wyrażał zgody na złożenie kwoty do depozytu sądowego i apelacja ta postanowieniem Sądu Okręgowego w Krakowie, Wydział II Cywilny Odwoławczy z dnia 14 marca 2013 r., sygn. akt II Ca 1711/12 została oddalona.

Bank nie wyraził zgody na złożenie kwoty kredytu do depozytu sądowego, zaś udzielona promesa straciła ważność.

dowód: wniosek z dnia 24.04.2012 r. – k. 46-47, uzupełnienie wniosku z dnia 02.05.2012 r. – k. 48-49, postanowienie z dnia 17.05.2012 r. sygn. akt I Ns 689/12/P – k. 51-52 postanowienie z dnia 14.03.2013 r. sygn. akt II Ca 1711/12 – k. 53-54, zeznania świadka E. D. – k. 124v-125, zeznania świadka Ł. J. - k. 125-125v, przesłuchanie powoda T. G. – k. 131v-132

Pozwany pismem z dnia 19 czerwca 2012 r. wezwał powodów do niezwłocznego wykonania pkt V ugody z dnia 06.03.2012 r. Prosił o przystąpienie do rozmów ze Spółdzielnią Mieszkaniową (...) w K., G. M. Bankiem oraz komornikiem Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze. Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) odmówiła pozwanemu zwolnienia z długu wobec niej z tytułu opłat za lokal przy ul. (...) w K. za okres do dnia sporządzenia ugody sądowej.

dowód: pismo pozwanego z dnia 19.06.2012 r. wraz z dowodami nadania i odbioru – k. 77-80, pismo SM (...) z dnia 02.07.2012 r. – k. 83

Pismem z dnia 08 czerwca 2013 r. pozwany wniósł zapytanie do Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie, Wydział I Cywilny sygn. akt I Ns 689/12/P, czy została przekazana kwota 330 000 zł do depozytu sądowego zgodnie z postanowieniem tego sądu z dnia 17.05.2012 r. oraz Sądu Okręgowego w Krakowie sygn. akt II Ca 1711/12, gdyż chce on złożyć wniosek o wydanie tego depozytu.

W odpowiedzi pismem z dnia 27 czerwca 2013 r. Sąd poinformował pozwanego, że żadna suma nie została do depozytu sądowego wpłacona.

dowód: pismo z dnia 08.06.013 r. wraz z potwierdzeniem nadania – k. 73, informacja z dnia 27.06.2013 r. – k. 74, wezwanie do zapłaty z dnia 29.07.2013 r. – k. 82

W piśmie z dnia 29 lipca 2013 r. pozwany skierował do powodów wezwanie do zapłaty kwoty 330 000 zł na jego konto w Banku (...) w związku z ugodą z dnia 06.03.2012 r. Wskazał, że na wpłatę oczekuje do dnia 07.08.2013 r., a następnie dokona wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Pismo to zawierające rachunek bankowy pozwanego zostało skierowane do powodów w dniu 02 sierpnia 2013 r. i w tym samym dniu zostało im doręczone – odbioru dokonała ich matka E. D..

dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 29.07.2013 r. wraz z dowodem doręczenia – k. 82, przesłuchanie powoda T. G. – k. 131v-132, przesłuchanie powoda J. D. – k. 132-132v

W piśmie z dnia 16 sierpnia 2013 r. pozwany T. G. złożył oświadczenie, że jest jedynym właścicielem konta nr (...) w Banku (...). Podał, iż oświadczenie składa w związku z realizacją warunków pkt III ugody sądowej z dnia 06.03.2012 r. Złożenie podpisu zostało poświadczony notarialnie przez notariusza E. K..

dowód: oświadczenie z podpisem poświadczonym notarialnie z dnia 16.08.2013 r. – k. 55, przesłuchanie powoda T. G. – k. 131v-132

Powodowie po uzyskaniu numeru rachunku bankowego pozwanego ponownie wystąpili do banku o udzielenie im kredytu na kwotę 330 000 zł.

Pismem z dnia 30 października 2013 r. powodowie zostali powiadomieni o wszczęciu przeciwko nim przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie A. D. postępowania egzekucyjnego na podstawie tytułu wykonawczego – Ugody Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie w sprawie I Ns 1247/07/P z dnia 06 marca 2012 r. w celu wyegzekwowania od dłużników wierzytelności w postaci należności głównej w kwocie 330 000 zł.

Gdy bank otrzymał informacje o zajęciu komorniczym odmówił udzielenia kredytu powodom.

dowód: zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego – k. 28, przesłuchanie powoda T. G. – k. 131v-132, przesłuchanie powoda J. D. – k. 132-132v

W dniu 27 grudnia 2013 r. pozwany T. G. wniósł o rozszerzenie egzekucji o wyegzekwowanie od dłużników odsetek ustawowych od należności głównej naliczanych zgodnie z tytułem wykonawczym w postaci ugody z dnia 06.03.2012 r., sygn. akt I Ns 1247/07/P.

Postanowieniem z dnia 14 stycznia 2014 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie A. D. rozszerzył egzekucję w sprawie KM 2483/13 o należności z tytułu odsetek ustawowych od należności głównej naliczanych zgodnie z tytułem wykonawczym.

Stan zadłużenia powodów na dzień 14 stycznia 2014 r. wynosił:

- należność główna 329 930,49 zł

- odsetki wyliczone na dzień 14.01.2014 r. w wysokości 73 261,86 zł

i dalsze odsetki w kwocie 117,51zł za każdy dzień aż do dnia zapłaty.

dowód: postanowienie z dnia 14.01.2014 r. o rozszerzeniu egzekucji – k. 27

Pismem z dnia 10 kwietnia 2015 r. matka powodów została powiadomiona przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie A. D. o pierwszym terminie licytacji nieruchomości w postaci lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku przy ul. (...) w K., którą wyznaczono na 8 czerwca 2015 r.

dowód: pismo Komornika sądowego z dnia 10.04.2015 r. – k. 25, obwieszczenie o licytacji - k. 26

Na dzień 26 maja 2015 r. w sprawie KM 2483/13 do zapłaty pozostawała kwota 338 975,89 zł, w tym 199 236,23 zł tytułem należności głównej, 95 916,15 zł tytułem odsetek oraz 44 393,81 zł opłaty stosunkowej.

dowód: stan sprawy KM 2483/13 na dzień 26.05.2015 r. - k. 30

Powodowie spłacili zadłużenie pozwanemu w kwocie 330 000 zł z pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży lokalu mieszkalnego należącego do ich babki. Uregulowali również w latach 2012-2013 część zadłużenia, którego dotyczył pkt 5 ugody.

dowód: przesłuchanie powoda J. D. – k. 132-132v

Poza okolicznościami, które zostały przez strony przyznane (art. 229 k.p.c.) lub też taką ocenę uzasadniał przebieg całego postępowania (art. 230 k.p.c.), istotne dla sprawy fakty Sąd ustalił w oparciu o przedstawione dokumenty prywatne i urzędowe, których autentyczność nie budziła wątpliwości i nie była przedmiotem zarzutów stron postępowania.

Ustalenia stanu faktycznego Sąd poczynił także na podstawie zeznań świadków E. D. i Ł. J., a także powodów T. G. i J. D.. Zeznania te były wiarygodne, logiczne i spójne a także zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Świadkowie i powodowie zeznawali zgodnie odnośnie braku otrzymania przez powodów kredytu z banku jedynie na skutek nie podania przez pozwanego numeru swojego rachunku bankowego, co uniemożliwiło powodom terminową spłatę zobowiązania z pkt III ugody z dnia 06.03.2012 r.

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego co do okoliczności, jakoby powodowie w dniu 23 listopada 2012 r. uzyskali kredyt na kwotę 330 000 zł. Twierdzenia pozwanego nie zostały poparte żadnym innym wiarygodnym materiałem dowodowym, w sytuacji gdy pozwany mógł taki materiał dowodowy – chociażby w postaci odpisu z księgi wieczystej – powołać już na etapie odpowiedzi na pozew, podczas gdy twierdzeń takich w odpowiedzi na pozew brak. Ponadto, skoro pozwany nie podniósł tej okoliczności w odpowiedzi na pozew, a dopiero w trakcie swoich zeznań, mimo iż nie były one prowadzone na tę okoliczność, to ocenić nadto należy, że nie dał powodom możliwości odniesienia się do tej okoliczności i przedstawienia ich wersji i dowodów, a taka taktyka procesowa również przemawia przeciwko wiarygodności zeznań pozwanego w tym zakresie.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;
- 3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Zgodnie z treścią pkt III ugody z dnia 06 marca 2012 r. zawartej przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie, Wydział I Cywilny powodowie tytułem spłaty udziałów pozwanego w sprawie I Ns 1247/07/P zobowiązali się solidarnie zapłacić pozwanemu kwotę 330 000 zł w terminie do dnia 30 kwietnia 2012 r. wraz z odsetkami ustawowymi na wypadek opóźnienia w zapłacie. Ugoda ta stanowi tytuł egzekucyjny w rozumieniu art. 777 i art. 840 k.p.c. W braku zapłaty w powyższym terminie powodowie popadli w opóźnienie ze spełnieniem tego świadczenia od dnia 01 maja 2012 r.

Jak stanowi art. 354 k.c. dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom. W taki sam sposób powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania wierzyciel (§ 2). Podzielić należy pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 20 sierpnia 2015 r., sygn. akt I ACa 133/15 (LEX nr 1793849) zgodnie z przepisem art. 354 § 2 k.c., przy wykonywaniu zobowiązania strony umowy powinny współdziałać w celu wykonania zawartej umowy. Dla oceny wykonania tego obowiązku należy stosować te same kryteria, które służą określeniu wzorca należytego zachowania dłużnika, ujęte w art. 354 § 1 k.c. Zakres obowiązku współdziałania określa treść zobowiązania. Może się on ograniczać do niepodejmowania działań, które uniemożliwiłyby spełnienie świadczenia przez dłużnika, może jednak polegać na pewnej aktywności, która niekiedy może nakładać obowiązek bardziej ścisłego współdziałania. Zasada powyższa ma tym większe znaczenie przy ocenie zachowania stron im bardziej skomplikowana pod względem faktycznym i prawnym jest umowa wiążąca strony.

W ocenie Sądu pozwany był zobowiązany do ścisłej współpracy z powodami jako wierzyciel i podania im numeru rachunku bankowego w celu prawidłowego wykonania przez nich jako dłużników zobowiązania. W sytuacji gdy pozwany wiedział, że powodowie na zaspokojenie jego roszczeń stwierdzonych ugodą potrzebują uzyskać kredyt, winien był – w ramach obowiązku przewidzianego w art. 354 § 2 k.c. – dokonać czynności, które tylko on mógł wykonać, a które umożliwiały powodom uzyskanie kredytu. Odmowa wskazania numeru rachunku stanowiła naruszenie w/w obowiązku. Zachowanie pozwanego można w tej sytuacji kwalifikować jako zwłokę wierzyciela, która uprawniałaby powodów do złożenia świadczenia do depozytu sądowego (art. 486 § 1 k.c.). Stan opóźnienia po stronie powodów (a w konsekwencji i obowiązek zapłaty odsetek za opóźnienie) ustałby w takiej sytuacji z chwilą złożenia świadczenia do depozytu, do czego – pomimo uzyskania przez powodów zezwolenia na złożenie – jednak nie doszło, gdyż bank odmówił wypłaty kredytu na rachunek depozytu sądowego. Zatem ocenić należy, że pomimo uzyskania zgody na złożenie do depozytu sądowego powodowie nadal pozostawali w opóźnieniu. Natomiast dsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego należą się z założenia również za okres opóźnienia, któremu dłużnik nie zawinił. Uwzględnić wszakże należy, że powodowie – pomimo uzyskania orzeczenia zezwalającego na złożenie do depozytu – wskutek świadomych zaniechań pozwanego w ogóle kredytu nie uzyskali, a zatem nie mogli w zakładany i wiadomy od początku pozwanemu sposób uzyskać środków na spełnienie świadczenia. Opóźnienie w spełnieniu świadczenia było nie tylko niezawinione przez pozwanych, ale spowodowane zostało zachowaniem pozwanego, którego nie sposób zaaprobować z punktu widzenia zasad współżycia społecznego i etyki. Należy podkreślić, że uregulowanie zawarte w art. 354 § 2 k.c. stanowi wyraz ogólnej zasady postępowania wierzyciela, stanowiącej zasadę współżycia społecznego w rozumieniu art. 5 k.c. Zatem zachowania wierzyciela naruszające tę zasadę nie mogą korzystać z ochrony prawnej. Odmowa podjęcia przez wierzyciela niewiązanych się z jakimkolwiek istotnym wysiłkiem czy kosztem działań niezbędnych dla uzyskania przez dłużnika środków potrzebnych na spełnienie zobowiązania (a tak należy zakwalifikować zachowanie pozwanego) narusza powyższą zasadę współżycia społecznego. Pozwany sam wskazywał, że cały czas posiadał rachunek bankowy w Banku (...), jednak odmawiał jego podania zarówno samym powodom, jak i przedstawicielom banku, w którym uzyskali oni promesę kredytu. W ocenie Sądu powoływane przez pozwanego przyczyny jego zachowania nie stanowią dostatecznego usprawiedliwienia braku współdziałania wierzyciela w spłacie świadczenia i utrudniania powodom przekazania kwoty na rachunek bankowy. Obawy pozwanego, że powodowie będą zwlekać z wykonaniem pozostałych zobowiązań zaciągniętych ugodą nie usprawiedliwiały utrudnienia powodom zgromadzenia środków na zapłatę kwoty 330 000 zł. Pozwany chciał wprawdzie w ten sposób doprowadzić do spełnienia przez powodów wszystkich warunków ugody z dnia 06.03.2012 r. w szczególności tych związanych z przejęciem obciążeń co do lokalu przy ul. (...) w K., zadłużeń hipotecznych i kredytowych, a także obciążeń komorniczych związanych z mieszkaniem przy ul. (...). Niewykonanie lub nienależyte wykonanie jednego z zobowiązań przez dłużnika uprawnia jednak wierzyciela do skorzystania ze środków ochrony przewidzianych prawem na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, w szczególności zaś do wymuszenia spełnienia świadczenia w drodze egzekucji, względnie dochodzenia odszkodowania na podstawie art. 471 k.c. Brak jest jednakże podstaw do zaakceptowania swobodnego wymuszania spełnienia takiego zobowiązania w drodze utrudnienia dłużnikowi wykonania innego zobowiązania i – w dalszej konsekwencji – skorzystania z

uprawnień powstających wskutek niewykonania tego innego zobowiązania, w realiach niniejszej sprawy uprawnień znacznie dotkliwszych, gdyż stanowiących odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie znacznej kwoty pieniędzy. Jak już wskazano zachowania sprzeczne z zasadami współżycia społecznego zgodnie z art. 5 k.c. nie mogą korzystać z ochrony, a zatem osoba podejmująca takie zachowania nie może uzyskać korzyści będących skutkiem takiego zachowania. W realiach niniejszej sprawy korzyścią taką byłyby dla pozwanego odsetki za opóźnienie spowodowane jego zaniechaniem, wobec czego należało uznać, iż odsetki te pozwanemu się nie należą.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że powodowie wystosowali do pozwanego wezwanie do podania numeru rachunku bankowego e-mailem z dnia 18 kwietnia 2012 r. Pozwany podał ten numer w piśmie z dnia 29 lipca 2013 r., które zostało wysłane powodom w dniu 02 sierpnia 2013 r. (k. 82) i w tej samej dacie zostało doręczone ich matce jako dorosłemu odbiorcy. Do wszczęcia postępowania egzekucyjnego przed Komornikiem sądowym przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa- Podgórze w Krakowie A. D., sygn. akt V KM 2483/13 gdzie prowadzono egzekucję z lokalu przy ul. (...), który miał stanowić zabezpieczenie kredytu jaki miał zostać udzielony powodom, doszło w październiku 2013 r. Wobec tego w ocenie Sądu przeszkoda w spłacie zobowiązania ustała w dniu 2 sierpnia 2013 r. a ponowna przeszkoda pojawiła się w październiku 2013 r. Zatem powodowie mieli okres ponad miesiąca na uzyskanie nowego kredytu, a nie wskazali żadnych konkretnych przeszkód w jego uzyskaniu. Uznać przeto należy, że w tym okresie popadli już w opóźnienie, które nie pozostawało w związku z jakimkolwiek niewłaściwym postępowaniem pozwanego. Skierowania przez pozwanego ugody do egzekucji po upływie 1 miesiąca od wskazania numeru rachunku nie można bowiem potraktować jako działania sprzecznego z zasadami współżycia społecznego względnie jako utrudniania powodem wykonania ich zobowiązania.

Wobec powyższego należało pozbawić wykonalności tytuł wykonawczy w postaci ugody sądowej z dnia 06 marca 2012 r. zawartej przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie sygn. akt I Ns 1247/07/P zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z dnia 21 sierpnia 2012 r. – w części dotyczącej odsetek za opóźnienie w zapłacie kwoty 330 000 zł objętej pkt III ugody za okres od dnia 01 maja 2012 r. do dnia 02 sierpnia 2013 r. tj. co do kwoty 53 948,22 zł, o czym orzeczono w pkt I sentencji wyroku. W dalszym zakresie obejmującym odsetki za opóźnienie od dnia 03 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty powództwo podlegało oddaleniu jako bezzasadne (pkt II sentencji).

Mając na względzie, że powództwo zostało uwzględnione jedynie w części, o kosztach postępowania w punkcie III sentencji wyroku orzeczono na zasadzie art. 100 k.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Powyższe wynika z faktu, iż niniejszym postępowaniu powodowie jako wartość przedmiotu sporu wskazali 108 181,39 zł, zaś do uwzględnienia powództwa doszło w zakresie zbliżonym do 50% (53 948,22 zł) w stosunku do tej wartości przedmiotu sporu. A zatem z uwagi na okoliczność, że powodowie wygrali proces w około połowie żądania, Sąd koszty postępowania pomiędzy stronami wzajemnie zniósł.

W pkt IV sentencji Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego T. G. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 2 697,41 zł tytułem części opłaty od pozwu, której nie mieli obowiązku uiścić powodowie, stosownie do części w której pozwany wygrał - zgodnie z art. 113 ust. 1 u.k.s.c. w zw. z art. 100 k.p.c.